

Velehradský zpravodaj

číslo **58**
prosinec 2023

Vážení sousedé,

když přijdou dny, kdy ze schránek lovíme „vánoční“ velehradský zpravodaj, je před námi závěr roku. Je možné, že máme ještě před sebou pár úkolů, které bychom měli do konce roku splnit, jistě jsou tady i představy a plány o tom, jak a s kým prožijeme vánoční čas, a určitě se nám v myslích rýsuje také výhled do následujícího roku. Pokusím se v následujících řádcích shrnout ten velmi bohatý a nabitý obecní mix aktivit za poslední měsíce, i s výhledem do dnů budoucích.

S úlevou můžeme říct, že se povedla dokončit komplikovaná **stavba v ulici Pod Zahrádkami** a dnes mají konečně všechny domácnosti v této ulici možnost otočit kohoutkem v kuchyni a napustit si sklenici pitné vody tekoucí z vodovodního řadu. Stejně tak mají možnost připojit své domácnosti k plynovodu. A v neposlední řadě už mohou přicházet a přijíždět domů po standardní komunikaci, a ne po rozbahněné rozbité panelovce, i když úpravy za obrubami se protáhnou v některých místech do jara. Po vyřešení táhlých komplikací s přípravou stavby to vypadalo, že máme nejhorší za sebou. Když se ovšem odbagroval terén do úrovně, v níž měl být položen vodovod, vyšlo najevo, že podloží je natolik podmáčené, že je potřeba přidat jednu konstrukční vrstvu šterku s cementem a změnit postup výstavby. Vzhledem k tomu, že se jedná o úzkou slepou ulici, byla stavba pro společnost Sytys.cz o to komplikovanější. Obyvatelům v ulici patří poděkování za trpělivost, která jim ve finále přinesla standardní podmínky pro život v naší obci. Celková cena stavby dosáhla téměř 10 milionů korun.

Další podmínky pro zítí na Velehradě se podařilo dokončit ve starém objektu vedle brány do Stojanova. V budově, která už před několika lety přestala sloužit svému účelu, se za necelého půl roku podařilo vystavět dva byty. Nečekali jsme na žádné dotace, které by podmiňovaly skupiny možných nájemníků. **Dva nové byty 1+kk** přivítají po kolaudaci nájemníky. Bydlení je určeno především starším občanům nebo mladým lidem z Velehradu, kteří potřebují řešit svou životní situaci. Přestavba včetně vybavení přišla na 3,4 milionu korun.

Ještě než napadl první sníh, proběhla zátěžová zkouška na novém **mostu Strašák** přes Salašku na cyklostezce. Společnost Škrabal výkopy tím po nás úspěšně dokončila stavbu třetího nového mostu. Všechny tři mosty mezi Velehradem a Salašem byly ve špatném sta-

vu a vzhledem k tomu, že nebyl známý jejich vlastník, uzavřeli jsme memorandum o jejich výstavbě a údržbě s Arcibiskupstvím olomouckým a Lesním družstvem Zlechov-Tupesy. Náklady na výstavbu mostu, které dosáhly 3,2 milionu korun, jsme si opět spravedlivě rozdělili na třetiny. Na základě této dohody jsme letos také na třetiny opravili koryto potoka pod mostem hned za kempem, které vymlela jarní voda.

Už od prvních jarních dní začalo být rušno právě v nedalekém kempu. Letošní sezona byla pro provoz náročná, protože počty ubytovaných oproti loňskému roku výrazně vzrostly. Otáčet se museli víc také pracovníci v bufetu, protože kemp se stává vyhledávaným místem pro občerstvení a odpočinek, tak jsme si to na začátku přáli. Celému kolektivu kempu patří velké poděkování za nasazení, s nímž areál provozují a za vstřícnost, se kterou k hostům přistupují. Ne náhodou kemp získal v anketě Dokempu.cz ocenění **Nejlepší kemp pro cyklisty v ČR!**

Jarní stavbu pergoly s kůlnou, kolárkou a dřevárkou doplnila na střeše malá fotovoltaická elektrárna. Díky ní se mohou ze sluneční energie vyhřívat třeba bojlerky na teplou vodu ve sprchách. Pro příští rok chystáme drobné úpravy a nepřestáváme projektovat koupací biotop spolu s hřištěm a novými chatkami. To vše ale musí počkat až do doby vyřešení vlastnických práv k pozemkům v ubytovací části kempu se Státním pozemkovým úřadem.

Naproti kempu jste si možná v podzimních měsících všimli **rekonstrukce pomníku**, který připomíná úmrtí amerického letce Williama Macka v bojích za 2. světové války. Kompletní rekonstrukce se dočkal nejen pomník, ale také nový přístupový chodník od silnice. O stavbu se postarala společnost Jass Uni.

Pomníků a pietních míst se týká také dlouho očekávaná stavba – **rozšíření velehradského hřbitova**. Základ projektu tvoří rozšíření ploch pro nová hrobová místa směrem k Tupesům. Kromě místa pro dvojhroby zde bude i část pro urnové hroby a novinkou bude vsypová loučka doprovázená pietním klidovým místem. Právě této části projektu se týká veřejná zakázka, kterou jsme vyhlásili v prosinci a přihlásilo se nám XXX FIREM. Na výstavbu nových hřbitovů nejsou vypisovány dlouhodobě žádné dotační programy, tedy stavba bude realizována z obecních úspor.

V této první fázi dojde také k rekonstrukci oplocení a hlavních chodníků v novější části hřbitova od márníce k Tupesům. Ve druhé fázi v následujících letech budou v budoucnu opraveny hlavní chodníky a plot kolem nejstarší části hřbitova. Oplocení včetně pilířů a páteřní chodníky budou mít ve finále novou společnou konstrukci a podobu. Začátek stavby je plánovaný od Velikonoc do konce srpna.

Pokud počasí dovolí, tak o Velikonocích by už měly být v plném proudu práce na nové **lezecké stěně** ve sportovním areálu u základní školy. Poblíž altánu u kurtů a workoutové sestavy bude stát umělá skála o výšce 4,5 metrů. Veřejně přístupná stěna se šterko-

vým dopadištěm bude z laminátu. Chyty na ní budou umístěny tak, aby si lezení mohly vyzkoušet nejen děti, ale také zkušenější lezci. Veřejnou zakázku na stavbu vyhrála společnost Pilka Kameny a lezecké cesty bude stavět její majitel, který byl v nedávné minulosti jedním z našich předních sportovních lezců. Na stavbu za 928 tisíc korun jsme požádali o finanční dotaci v programu Zlínského kraje.

Sportovních aktivit se týká třetí již vysoutěžená stavba pro příští rok. Jedná se o vytvoření bezpečnějšího schodiště a celého nového prostoru pro **střídačky na fotbalovém hřišti**. Veřejnou zakázku za 1,089 milionu korun vyhrála společnost Gretes. Stavba začne po pouti a měla by trvat do konce září. Vzhledem k tomu, že při stavbě dojde k narušení trávníku, budou fotbalisté hrát své „domácí“ zápasy v sousedních Tupeších. Na stavbu jsme získali dotaci z národního dotačního programu Kabina 21 ve výši 800 tisíc korun.

Projekční práce jsou dokončeny nad vynucenou změnou podoby plánovaného parkoviště pod hřbitovem podél Salašky naproti hotelu. Doufejme, že v této podobě projde projekt hladce stavebním řízením a budeme se moci ucházet o dotaci na výstavbu nové parkovací plochy, která bude sloužit nejen pro hřbitov, ale také jako záchytné parkoviště pro návštěvníky.

Změny si vyžádal také projekt **ZTV Ke Křížku** v ulici Vinohradní. Pokud by vše prošlo bez zádrhelů, měla by se v příštím roce rozjet i zde stavba vodovodu, kanalizace, plynovodu a nové komunikace. Na stavbě zmíněných sítí se budou proporcionálně finančně podílet vlastníci pozemků, kteří zde plánují výstavbu rodinných domů.

V závěrečné projekční fázi je také přestavba části dosud nevyužívané půdy v budově **základní školy**. V tomto prostoru by měla vzniknout nová učebna nejen pro výuku robotiky, ale mohla by sloužit i k dalším děleným výukám.

Půdních prostor, ale především střechy, se týká záměr vystavět zde fotovoltaickou elektrárnu, která by měla pokrývat především potřeby elektrické energie základní školy. V tomto případě jsme již na podzim požádali o dotaci na její výstavbu. Čekáme na výsledek a chystáme projekční práce detailního řešení.

I když jsme se neúspěšně pokoušeli požádat o dotaci na rekonstrukci školní kuchyně v letošním roce, neodradilo nás to od přípravy žádosti v dotačním programu, který by měl být vypsán na jaře příštího roku. Rádi bychom dosáhli aspoň na nějaký finanční příspěvek, který by kompenzoval plánovanou nákladnou výměnu zařízení kuchyně a celé její přestavby.

Využití různých energetických zdrojů, úsporných řešení a třeba i sdílení energií se týká plán vytvořit místní energetickou koncepci obce Velehrad. I v tomto případě se ucházíme o dotaci na její tvorbu. Místní koncepce by měly navazovat na širší koncepce v území. Za účelem právě komunitního hospodaření s energiemi vznikl spolek Enerkom Buchlov, kterého je naše obec zakládajícím členem. Celá oblast čeká na zá-

konné vymezení působení komunitní energetiky, ale v rámci území **Mikroregionu Buchlov** se snažíme být na budoucí vývoj připraveni.

Náš mikroregion se úspěšně přihlásil do dotačního programu životního prostředí v oblasti předcházení vzniku odpadů. Jednotlivé obce budou podpořeny třeba v pořízení nového nádobí a myček, aby se zamezilo používání jednorázových nádobí a příborů. Mikroregion pak třeba nakoupí nové velkoobjemové kontejnery na sběrný dvůr v Buchlovicích.

Pomoc v dotacích v oblasti energetických úspor v rámci programu Nová zelená úsporám Light poskytuje zdarma naše **MAS Buchlov**. Její pracovníce pomohou seniorům připravit žádost o dotaci na energetické opatření pro jejich domy.

Dotační program obce Velehrad týkající se zadržování a využívání dešťové vody ze střech využilo v letošním roce **XY** domácností. Stejný dotační program chystáme i pro příští rok, tedy i ti, kteří budou chtít pořídit další nádrž, se mohou na jaře o dotaci přihlásit.

V rámci dotací z rozpočtu obce Velehrad rozhodlo zastupitelstvo o dotacích v celkové výši **XY** Z toho **XY** pro organizace poskytující v našem regionu sociální služby. **XY** je určeno na činnost spolků a neformálních skupin, které organizují kulturní, společenské aktivity. Všem Vám, kteří se podílíte na organizaci našeho velmi bohatého sportovního a kulturně společenského života, patří velké poděkování. Vždyť i díky Vašemu úsilí můžeme tady prožívat tak bohatý společenský život.

Právě výčet rozmanitých kulturních událostí, které se v průběhu roku odehrávají, ať už jsou to velké akce nebo malé besedy a setkání, překvapil všechny aktéry při tvorbě společné strategie v oblasti **cestovního ruchu** na Velehradě. V průběhu letošního roku se profesionálně zpracovává analýza podmínek a fungování právě oblasti cestovního ruchu. Výsledkem má být společná koncepce pro všechny subjekty, tak abychom efektivněji spolupracovali ve službách nejen pro přicházející návštěvníky, ale zároveň pro nás místní. A to vše za podmínky udržitelného fungování každodenních podmínek naší obce.

Zdánlivou drobností, která může ale stát za záchranou života návštěvníků nebo domácích, je **automatický externí defibrilátor** (AED), který jsme poříдили a umístili na roh budovy obecního obchodu ve vstupu do poutního areálu. Pracovníci obce, infocentra, ale i naši hasiči byli proškoleni, jak přístroj používat právě při srdeční příhodě. Zařízení ovšem funguje tak, že jej může použít také laik podle automaticky sdělovaných instrukcí. Doufejme, že přístroj nebude potřeba použít, že právě o vánočních svátcích budou lidé přicházet za jesličkami do baziliky poklidně a ve zdraví.

Přeji Vám všem radostné a pokojné Vánoce a do nového roku co nejpevnější zdraví, hodně elánu, úspěchů ve Vašich aktivitách a plno radosti.

*Aleš Mergental,
starosta obce Velehrad*

Mateřská škola Velehrad

„Kap, kap, kap, už je tomu tak..“

**Mateřská
škola
Velehrad**

Horkým letním dnům ještě zdaleka neodzvonoilo a už tu byl nový školní rok 2023/2024, který v Mateřské škole Velehrad začal nástupem dětí do nově pojmenovaných tříd. 1. třídu Kuřátek má na starosti ředitelka Lenka Psotková, zástupkyně ředitelky Vladimíra Tomašíková a učitelka Šárka Přerovská. 2. třídu Kofátek vedou učitelky Marie Ůrichová a Pavlína Vlčková spolu s asistentem pedagoga Věrou Veselou. Ve 3. třídě předškoláků, která se jmenuje Broučci, působí učitelky Renata Hlavsová, Kristýna Novotná a asistent pedagoga Hana Dvořáková.

Nedlouho po zahájení nového školního roku nás navštívila kontrola z ČŠI, která nás potěšila kladným závěrečným hodnocením.

Krásné zpestření na začátku školních dní dětem v září přineslo divadlo... s poetickým představením plným písniček a básniček, inspirované tvorbou jednoho z nejlepších autorů dětské literatury- Josefa Václava Sládka. Předškoláci si připravili pěkné vystoupení „O barevném parapličku“ na besedu s důchodci a pásmo veršů a ukolébavek na Vítání občánků. Barevný podzimní čas jsme využili k vycházce do Háje, kam nás pozval skřítek Podzimníček. Děti na stanovištích

plnily hravé úkoly s přírodní tematikou a pomohly mu zavřít les před blížící se zimou. Za odměnu pro ně skřítek nachystal medaile a sladkou odměnu. Děti se také zapojily do oblíbeného dlabání a zdobení dýní, které následně putovaly na tradiční „Strašidelný pátek na Modré“. V podobném duchu se nesl i lampionový průvod na Velehradě, děti si vyrobily ve školce lampičky a za doprovodu kytary si na závěr společně s rodiči všichni zazpívali a zahřáli se u teplého punče.

Do mateřské školy přijela také babička Maruška a ukázala nám, jak vypadá surová ovčí vlna, proč se pere, češe, a jak se spřádá na kolovrátku. Práci na něm si děti mohly také vyzkoušet a dozvěděly se, co je to vřetenko. Mohli jsme si prohlédnout, jak vypadá i srst lamy a angorského králíka a co všechno je možné z vlny vyrobit.

Nezvykle dlouhé teplé počasí nám umožnilo trávit spoustu času na vycházkách v okolí mateřské školy. Toho jsme náležitě využili při pozorování počasí a změn v podzimní přírodě, při sběru přírodnin a pouštění draka na kopci u hřbitova.

Nyní již klepe na dveře advent a všichni se s dětmi těšíme na vánoční čas.

Pavlína Vlčková

Základní škola Velehrad

Zářivý školní rok

Prázdny tradičně uběhly jako nic a my jsme společně 4. září zahájili další školní rok. Dobrodružný školní rok, plný nových zážitků popřál za všechny statosty pan Aleš Mergenal. Prváčkům společně se starosty předal dárek, tašku se jménem. Tradičně netradiční bylo první setkání v tomto školním roce. To, že prváčky přivedou jejich kamarádi z devítky, všichni čekali, ale že žáci svoje nové kamarády budou pasovat na žáky naší školy, bylo jistě velkým překvapením. **A tak byl hvězdný školní rok, ve kterém každý může zazářit, zahájen.**

Otevřeli jsme několik zájmových kroužků, některé tradiční, jiné nové. Zazářit v nich mohou naše florbalové hvězdy, nebo nadšenci pro přírodu, či pro tvořivost nadšení žáci. Vrhli jsme se do projektů Erasmus+. Naše škola uspěla a **může tak zazářit v dalším programu Erasmus+**, klíčová akce K122, krátkodobé mobility s názvem Všichni společně tvoříme barevný svět. V praxi to znamená, že naše škola během 14 měsíců uskuteční celkem sedm výjezdů. Šest z nich se týká vyučujících, kteří budou stínovat práci kolegů v zahraničí. Poslední, sedmý výjezd, bude pro naše žáky, kteří vyrazí do Slovinska. V měsíci září vyrazily do Španělska ředitelka školy a vyučující výtvarné výchovy. Na týden se jim pracovním zázemím stala škola IES Carmen de Burgos v Huerca de Almeria. Obě vyučující se účastnily výuky, zapojovaly se do aktivit školy, poznávaly a porovnávaly vzdělávací systémy v obou zemích. Čas měly i na poznávání zajímavých míst. Domů se vrátily s novými poznatky a zkušenostmi, které budou předávat v naší škole.

První říjnový týden se nesl v duchu propojení výuky ve všech předmětech, kterou spojovalo jedno téma. Výuku a její témata jsme chtěli přiblížit reálnému světu. Proto jsme po celý týden učili v souvislostech, jedno téma v ročníku propojovali s učivem, tady **mohl zazářit opravdu každý žák**. Například šestáci se ocitli v Africe. Řadili státy podle kritérií, tvořili model pyramidy z papíru, zajímali se o to, jak Egypťané stavěli pyramidy nebo se seznamovali s písmem – hieroglyfy. Neopomněli ani téma viry, virus HIV a jeho problematika v Africe. Samozřejmostí byla práce s mapou hledání míst v Africe pomocí zeměpisných souřadnic. V hudební výchově pak zazpívali a ztvárnili pantomimicky píseň Pět minut v Africe, nakonec zhlédli i ukázky afrických tanců. Zajímavostí byly i osobnosti pocházející z Afriky a zmapování nálezů pravěkých koster, nástrojů nebo pozůstatků pravěkého osídlení v Africe. Anglicky prezentovali před třídou, ostatní hádali, o jaké zvíře šlo.

V letošním školním roce jsme se zaměřili na hasiče. Ti velehradští oslaví v tomto školním roce 130 let od svého založení a díky velké spolupráci s naší školou **jsou naše „hvězdy“**. V rámci spolupráce jsme připravili na školní rok několik aktivit. Nádherně

bylo společné setkání dobrovolných hasičů z Modré, Salaše a Velehradu. Společně jsme zaplnili modřanské hřiště a užili si den s hasiči. Jak vyučovat historii? Jak se s žáky zaměřit na život v minulosti? V páté třídě si vyučující spojili výuku vlastivědy a českého jazyka, žáci zase pozvali svoje prarodiče a ti v naší hodině **zazářili radostí a vzpomínkami**.

Všichni tak společně prožili dvě vyučovací hodiny, které byly zajímavé a inspirativní. Pátáci kladli otázky, prarodiče odpovídali a vzpomínali na svoje školní léta. Vzájemně tak mohli srovnávat život dětí před mnoha lety s životem dnešním. Fotografie z dob minulých přispěly k nezapomenutelné výuce. Žáci také svoje příbuzné provedli školou a věříme, že toto společné setkání nebylo poslední. Svým podpisem ve sborovně prarodiče zanechali svoji nezapomenutelnou stopu v naší škole. Velký dík všem zapáleným žákům a především skvělým prarodičům, kteří přišli do naší školy.

Úterý 24. 10. 2023, byl pro naše deváťáky dnem významným. Na cestě k dospělosti udělali první velký krok, jímž se staly veřejné obhajoby **absolventských prací, při kterých oslnili a zazářili**. Jejich témata si

vybírali již na konci osmého ročníku. Na tvorbě textu a prezentaci pracovali nejen o prázdninách, ale i v průběhu prvních dvou měsíců nového školního roku. Poprvé si tak vyzkoušeli, jak těžké je zpracovat informace, doplnit je vlastními zkušenostmi, vytvořit a vyhodnotit dotazník, rozhovor či graf a prezentovat závěry před publikem. Jedná se o dovednosti, jež zcela jistě zúročí v průběhu dalšího studia a profesní kariéry. Přejeme, aby se celý závěrečný rok jejich studia na základní škole nesl ve stejně příjemné atmosféře, jakou jsme zažili při absolventských pracích.

Novinkou v letošním školním roce byla Slavnost slabikáře. Žáci v 1. třídě prožili slavnostní den, kdy je nás navštívili žáci 9. ročníku, aby prvňáčky provedli „Slavností slabikáře“ a otevřeli tak svět přenádherných příběhů a fantazie. Prvňáčci je přivítali krásnou básničkou, zástupci prvňáčků přečetli příběh o princezně, která si pro ně přichystala sedm úkolů se sedmi klíči. Na úkolech pracovali společně, kdy jim deváťáci pomá-

hali plnit zadané úkoly. Po získání všech klíčů nastal slavnostní okamžik předání slabikářů. A na závěr prvňáčkům žáci 9. ročníku napsali vlastní věnování na přední stránku slabikářů. Byl to úžasný okamžik, na který budou nejen prvňáčci vzpomínat. Ti **zářili radostí a se slabikáři se přišli pochválit i do ředitelny školy**.

Škola obdržela 5 nových 3D tiskáren. Děkujeme Dřevěný svět on-line, s.r.o, naši žáci tak mohou nejen ve výuce, ale i během přestávek využívat tiskárny pro tvorbu nových školních pomůcek. Hostili jsme několik ředitelů jiných základních škol, kteří se přijeli do naší školy inspirovat. Naši žáci zase vyrazili do Krakova na jednodenní poznávací výlet, který se vydařil. Školní družina připravuje pro žáky zajímavé činnosti, společně všichni tvoří, hrají různé hry a užívají si příjemně odpoledne nejen uvnitř družiny, ale i venku.

Do výuky pravidelně zveme odborníky, ale také rodiče. V hodinách výchovy k občanství **zazářila** a našim žákům otevřela svět ekonomie Iva Burešová.

Naše kuchařky nejen výborně vaří, ale také se společně inspirují na různých výstavách. Společně odjely do Vizovic, kde si užily příjemné chvíle na vánoční výstavě.

V tomto roce 2023, do kterého vstoupily v naší škole chvíle radosti a vzdělávání, jsme společně naposledy zazářili na Vánočním setkání. Tradičně proběhlo v naší škole. Tvořilo se, povídalo se a nechyběl ani hvězdný koncert žáků a vyučujících. Skvělý punč a svařák provoněl školu a my se všichni společně opět mohli naladit na vánoční svátky.

Mgr. Andrea Olbertová
ředitelka školy

Stojanovo gymnázium VELEHRAD

Milí Velehradští,

v tomto školním roce začínáme již dvacátý rok existence Stojanova gymnázia. Za dobu svého působení se gymnázium stalo nedílnou součástí Velehradu - je to nejen vzdělávací instituce pro více než 270 studentů, ale doufáme, že i součást života Vaší obce, místo setkávání mnoha lidí z různých koutů naší země i ze zahraničí, zázemí mnoha kulturních a duchovních akcí, cíl turistů..., zkrátka je to místo plné života s nezaměnitelným geniem loci.

Velmi nás těší, že mnozí studenti k nám přicházejí právě z Velehradu a nejbližšího okolí. Je to pro nás potvrzení toho, že si Stojanovo gymnázium našlo v našem regionu své pevné místo. Důvodů je mnoho, ale jsme přesvědčeni, že kromě nezaměnitelné atmosféry hraje roli velké nasazení našich zaměstnanců, kteří jsou zde pro žáky a nabízejí jim široké spektrum aktivit, které žáky všestranně rozvíjejí. Dovolte tedy, abychom Vám do dění v naší škole dali blíže nahlédnout a alespoň ve zkratce zrekapitulovali, čím jsme na SGV v podzimních měsících žili.

Poté, co jsme po letních prázdninách slavnostně zahájili nový školní rok, se 68 žáků 1. ročníku rozjelo na seznamovací pobyt do Rajnochovic, kde se blíže

poznávali nejen se svými spolužáky, ale představili se jim také jejich třídní učitelé, vedení školy a část pedagogického sboru. Hned po návratu prváků do lavic se rozjeli žáci 2. a 3. ročníku zapojení do programu Erasmus na výměnné pobyty ve slovinském Mariboru a maďarském Miskolci. Zde mohli v praxi využít své jazykové znalosti a zároveň oplátit návštěvu svým kama-

radům, kteří u nás strávili několik dnů na konci minulého školního roku. Dvacítka ruštinářů z různých ročníků zase vyrazila na poznávací pobyt po pobaltských zemích - navštívili mnoho zajímavých míst v Polsku, Litvě a Lotyšsku a odvezli si spoustu nezapomenutelných zážitků. Studenti maturitního ročníku ještě stihli exkurzi do Prahy a orientační dny ve Fryštáku a následně se již vrhli do intenzivní přípravy na maturitní zkoušku, která se už neodvratně blíží. Třídenní orientační dny ve Fryštáku prožili také druháci a tře-

táci. Téma „*Moje třída, moje parta*“ mělo druháky vést k utužení vzájemného přátelství. Třetáci pak zkoumali klíčové globální výzvy, jako jsou klimatické změny, nerovnost, dezinformace, ekonomika a ochrana životního prostředí. Uvědomili si, že i malé kroky každého jednotlivce mohou přispět k pozitivní změně ve světě.

Na konci září jsme si připomněli 100. výročí úmrtí arcibiskupa A. C. Stojana, jehož jméno nese naše škola ve svém názvu. Tato osobnost neodmyslitelně spojená

s Velehradem byla tématem mnoha našich projektů už v předešlém školním roce. Tentokrát jsme ale podnikli něco „akčnějšího“ - padesát žáků, zaměstnanců a přátel školy vyrazilo na **pěší pouť z Velehradu na Sv. Hostýn**. Putováním jsme strávili náročné, ale úžasné dny, které

pro mnohé z nás byly první zkušenosti s pěší poutí. Vyvrcholením posledního zářijového víkendu pak byla již tradiční misijní akce „*Být jedno*“, kdy naši žáci vyrazili do domácností na Velehradě a v okolí, aby přiložili ruku k dílu tam, kde je to potřeba.

Během podzimu se naši studenti zapojili do mnoha soutěží, řada dalších je teprve čeká. Velkým úspěchem pro nás bylo vítězství tříčlenného týmu třetáků v krajském kole **Ekologické olympiády** a těšíme se na jejich

výkon v celostátním kole. Skvělým výkonem překvapili také prváci v soutěži v učení anglických slovíček Wocabee, když získali 1. a 3. místo v okresním kole tohoto klání. Ze základního kola **Logické olympiády** postoupily do krajského kola **Anna Šrámková** (3.B) a **Barbora Šišláková** (1.B). Naši chlapi se zúčastnili tří turnajů (*dvou ve florbale a jednoho ve futsale*). Ve **florbale** obsadili v obou utkáních v silné konkurenci 5. příčku, ve **futsale** pak vybojovali skvělé 2. místo. Mnoho soutěží a olympiád se teprve rozbíhá, ale věříme, že se budeme po Novém roce radovat z mnoha dalších úspěchů.

Středisko volného času SGV Ponto „*rozjelo*“ na základě zájmu a preference studentů pětatřicet kroužků a zrealizovalo mnoho volnočasových aktivit (*několik „potáborek“ pro účastníky našich letních táborů, ferraty v Rakousku, speleologii v Moravském Krasu, několik výjezdů do divadla a mnoho dalšího*). Zahájili jsme také druhý běh dvouletého formačně-vzdělávacího kurzu pro animátory „**Pontění**“, jehož absolventi mohou samostatně působit jako vedoucí volnočasových

akcí a táborů. Nejhojněji navštěvovaným kroužkem je **pěvecký sbor**. Ten má za sebou od září již několik koncertů: na začátku října podnikl **koncertní turné v Polsku**. V říjnu zazpíval při slavnostním koncertu **zlínských Filharmonie Bohuslava Martinů ve velehradské bazilice**, v listopadu se pak spolu s dalšími čtyřmi pěveckými sbory zúčastnil již **X. ročníku Festivalu duchovní hudby**, jehož organizátorem je naše gymnázium. V adventu zazpíval při setkání významných hostů na Arcibiskupství olomouckém a představil se na adventních koncertech v několika farnostech. **Cimbálová muzika a schóla, které také vyrazily spolu se sborem do Polska**, zase v předvánočním čase potěšily svými vystoupeními české krajany v srbském Banátu. Místem pro realizaci řady mimoškolních aktivit by se od ledna měla stát fara v Korytné, kterou Stojanovo gymnázium s podporou mnoha dárců kompletně rekonstruuje.

Stojanovo gymnázium se snaží nejen připravit co nejlepší podmínky pro studium a rozvoj svých žáků, ale jsme otevření také k pořádání rozličných akcí sloužících veřejnosti. Na půdě naší školy se tak během podzimních měsíců konaly **dvě lékařské konference**, setkání křesťanských podnikatelů, setkání mládeže zlínského děkanátu, setkání mládeže tří děkanátů (*Veselí nad Moravou, Uherské Hradiště a Uherský Brod*), hostili jsme na 250 mladých zpěváků v rámci již zmíněného festivalu **duchovní hudby**. Dále jsme poskytli záze-

mí pro manželská setkání, proběhlo zde víkendové setkání brněnských farníků či františkánská duchovní obnova. Na konci listopadu jsme přivítali dvě stovky žáků základních škol v doprovodu rodičů a přátel na dnech otevřených dveří (*další den otevřených dveří plánujeme na pátek 5. ledna a zveme všechny, kdo by se k nám do školy chtěli podívat*). Ve spolupráci s Maticí velehradskou, farností a obcí pořádáme řadu kulturních a duchovních akcí, na které jste všichni srdečně zváni.

Není zde prostor pro výčet všech našich aktivit, ale život na SGV můžete sledovat prostřednictvím našich webových stránek www.sgv.cz.

Vážení čtenáři, jménem všech, kteří pravidelně chodí po chodbách Stojanova gymnázia, Vám přejeme požehnané svátky vánoční a do nového roku stále Boží požehnání.

*Za celý tým Stojanova gymnázia
Mgr. Barbora Hegrová (asistentka ředitele)*

Pobočka ZUŠ Uherské Hradiště na Velehradě se dále rozšiřuje o nové výukové obory

Velehradská pobočka hradištské ZUŠky nyní vzdělává naše talentované žáky na dvou místech. Pro žáky velehradské ZŠ na ZŠ Velehrad a pro žáky Stojanova gymnázia na Velehradě v učebnách SGV. V minulém školním roce se začala učit, kromě již stávajících (klavír, EKN, varhany, flétna, housle, viola), také kytara, kterou vyučuje Martin Celhoffer. Nově na pobočce vznikl i výtvarný obor pod vedením Veroniky Daňkové, který se prezentoval krásnou vernisáží v květnu 2023 v Turistickém centru na Velehradě.

V tomto školním roce se rozšířila paleta výuky o zpěv a moderní zpěv (muzikál) pod vedením Anny Pospíchalové.

Jsme velice rádi za podporu Obecního úřadu na Velehradě, vedení ZŠ a SGV na Velehradě a vás rodičů, že se můžeme setkávat na koncertech a vernisážích. Na jeden z nich vás chci pozvat.

V pondělí 18. 12. 2023 v 17:30 hod v nádherných prostorách Zimního sálu na SGV proběhne předvánoční koncert pobočky Velehrad.

Těšíme se na setkání!

*Mgr. Jakub Macek
vedoucí pobočky ZUŠ UH na Velehradě*

ZUŠ SLOVÁCKO přivítala nový hudební školní rok

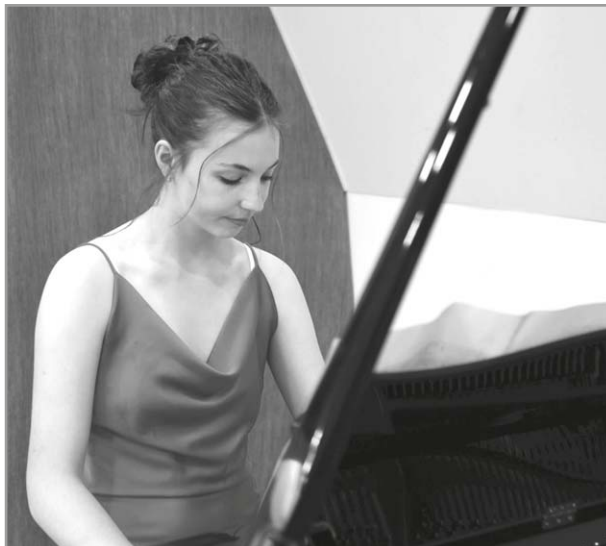
Po prázdninách nastoupili žáci do dalšího školního roku, aby pokračovali v poznávání krásy hudebního světa. Jsme rádi, že kromě hry na klavír a flétnu začaly navštěvovat děti také **hodiny zpěvu**. Ten zde od září vyučuje paní učitelka **Alena Hutyrková**, která má ve své třídě šest nadějných zpěvaček, které jsou velmi šikovné.

Ve třídě **Jana Pleváka** začaly závěrečný ročník prvního stupně **klavíristky Ellen Malušová** a **Vendula Točková**. Ty se připravují na své absolventské vystoupení. Ostatní mladí i malí klavíristé cvičili poctivě svůj zadaný repertoár, aby někteří z nich mohli vystoupit na vánoční besídce. **Třída zobcových fléten** se skládá z prima slečen, které hra stále naplňuje a baví. V letošním školním roce mají holky oddych od soutěží, na kterých v posledních dvou letech zaznamenaly úspěchy. Přesto se budou věnovat komorní i sólové hře s propojením jiných hudebních nástrojů. **Flétnistky vystoupily na Adventním večírku** na hlavní budově ZUŠ, dále pak na vánočním **koncertě v Redutě** a také na tradiční vánoční besídce na Velehradě. Ta se konala 19. prosince v prostorech základní školy. Program besídky byl bohatý co se hudebních žánrů i stylů týče

a jistě i příjemně, vánočně naladil přítomné publikum.

Nezbývá, než popřát našim žákům, jejich rodičům, ale také všem přátelům naší školy, aby prožili krásné Vánoce a měli úspěšný nadcházející rok 2024.

Jan Plevák

Dům dětí a mládeže Šikula Uh. Hradiště

Dům dětí a mládeže Šikula Uherské Hradiště již více jak 15 let nabízí v obci Velehrad zájmové kroužky a letní tábory pro děti.

Léto, čas prázdnin a dovolených, je sice za námi, ale můžeme na tuto dobu zavzpomínat. Během měsíců červenec a srpen proběhly dva příměstské tábory. Jeden se zaměřením na rybnářství a druhý na tajemný svět Harryho Pottera. Mladých rybnářů, kteří se učili základům rybolovné techniky, poznávání ryb, míchání návnad, ale také jak ryby chytat, bylo celkem 20 a scházeli se v Obecním domě v Modré. Téměř celé dny, ale trávili u rybníků, i když nebylo zrovna ideální počasí, přišlo a foukal vítr. Nic je neodradilo od sezení u vody a čekání na dobrou rybu. V tomto jim pomáhala Anna Kremplová a Vašek Hrabinec. Druhý tábor byl opravdu tajemný, děti čekala „Bradavická škola čar a kouzel“, se spoustou kouzelnických aktivit. K tomu bylo zapo-

třebí odvahy a především týmového ducha, který tam opravdu byl. Na tomto táboře se o 25 dětí starala Tereza Kremplová a ostatní vedoucí opravdu vzorně a starostlivě. O dobrý oběd bylo vždy postaráno ve školní jídelně místní základní školy.

Prázdniny se nám přehouply do nového školního roku a my jsme opět nabízeli dětem z mateřské a základní školy zájmové kroužky se zaměřením na sport, výtvarnou i hudební výchovu.

Jako již několik let se podařilo otevřít tři **výtvarné kroužky**, kde se kreativité meze nekladou. Navštěvují je jak děti z mateřské, tak i ze základní školy v celkovém počtu 25. Letošní téma je „**Zvířata kam se podíváš**“. Děti tak čeká pomyslné cestování přes celou planetu Zemi za zvířaty. Seznamují se tak s jejich životem, prostředím, atd. Při svém tvoření používají různé materiály, pomůcky a techniky zpracování, čímž rozvíjí a podporují svou tvořivost, fantazii a kreativitu. V tom jim pomáhá jejich vedoucí p. **Martina Dörrová**.

Velmi důležitou součástí dětských životů by měl být pohyb. Proto každoročně otevíráme kroužek **sportovní gymnastiky**. I letos jej navštěvují chlapci a děvčata, kterých je celkem devět a schází se v tělocvičně základní školy, ta je totiž plně vybavena nářadím potřebným pro toto cvičení. Cílem tohoto kroužku je všeobecný pohybový rozvoj dětí. Jsme přesvědčeni, že gymnastika, spolu s prvky atletické přípravy, tvoří základ pro veškeré sporty, pohybové programy i zdravý pohybový rozvoj dětí. Gymnastická cvičení se starají o všestranný rozvoj lidského těla, udržení zdatnosti a celkové dobré výkonnosti. Dále zpevní tělo, naučí zvládat základní dovednosti a slouží jako ideální příprava pro všechny další individuální i kolektivní sporty. Hodina je vhodná pro děti, které nevydrží chvíli sedět a rády by se naučily základní gymnastické prvky jako kotoul, přemet, hvězdu, stojku, salto a mnoho dalších. K tomu využíváme gymnastické nářadí – švédskou bednu, kladinu, gymnastický koberec, kruhy, hrazdu, žebřiny. Děti cvičí pod vedení Johany Zůbkové.

Každoročně je také velký zájem o **hru na kytaru**, pod vedením **Kateřiny Chvatíkové**. Katka dokáže předávat své znalosti z oblasti hry na strunný hudební nástroj - vybrnkávání, nácvik akordů, hraní ve skupinkách. Učí se od jednoduchých skladeb až po ty složitější. Schází se pravidelně v několika hodinách v prostorách Obecního úřadu Velehrad.

Zájmové kroužky tak nabízí možnost trávení volného času dětí jako aktivní, smysluplnou činnost, zapojení se do skupiny vrstevníků. Pomáhají k socializaci a rozvoji dětí pro jejich další život. Tak je v tom, prosím, podporujme.

Všem dětem i jejich rodičům, přejeme příjemné prožití vánočních svátků a v novém roce 2024 pevné zdraví, mnoho štěstí a radosti.

*Mgr. Ivana Zůbková
ředitelka DDM Šikula*

Poděkování za uplynulý rok

Vážení spoluobčané,

nyní prožíváme adventní dobu - přípravu na Vánoce, které začínají v předvečer **slavnosti Narození Páně** (25. prosince) a trvají až do **svátku Křtu Páně** (neděle po slavnosti Zjevení Páně, lidově *Tří králů*). Každou neděli se křesťané schází v kostele, aby projevili **vděčnost našemu Stvořiteli, Kristu**, jehož narození do lidského údělu a putování za několik málo dní právě oslavíme.

Dovolte mi, abych i já poděkoval za uplynulý rok **Pánu Bohu**. Také bych rád poděkoval všem, bez kterých by se provoz velehradské baziliky těžko obešel. Poděkování patří v první řadě **kostelníkům**, dále **ženám**, které každý pátek ochotně uklízejí baziliku a kterým se netleská. S nimi díky těm, co obstarávají a připravují každý rok stromy k vánoční (*a svatodušní*) výzdobě; spolu s nimi staviteli Betléma s každoroční inovací postav kolem jesliček a též panu elektrikáři, starajícimu se o světla v bazilice.

Nesmíme zapomenout **poděkovat těm, co zajišťují různé úkoly při bohoslužbě** - zejména **ministrantům, hudebníkům, varhaníkům, schole, dobrovolným zvoníkům**. Dále na ty, co se modlí před bohoslužbou růženec a na ochotné zpovídající kněze nejen z naší farnosti. Poděkování patří i **katechetům**, kteří spolu s kněžími učí náboženství. Též **mládežníkům** provázející při hrách a bohoslužbě každý pátek naše „**cvrčky**“ - malé i dorůstající děti z farnosti a vedoucím farních letních táborů.

Též bych rád poděkoval **všem zaměstnancům farnosti** - od správce areálu, přes paní účetní, farní hospodyně až po zaměstnance z infocentra. V neposlední řadě určitě si zaslouží poděkování **průvodkyně poutním areálem a mladí studenti/ky** brigádníci neúnavně zejména v letních měsících pomáhající s přijímáním poutníků a turistů. Pán Bůh zaplať i všem dobrodincům za dary při bohoslužbách v kasičkách na údržbu a provoz baziliky!

V tomto roce byla s pomocí arcibiskupství dokončena renovace posledních klášterních prostor - chodba sousedící s Vincentinem. Je upravena k poznávání stavební historie kláštera s pamětními síněmi na arcibiskupa Stojana a papeže Jana Pavla II. a edukační místností doplněnou kuchyňkou. Zároveň jsou otevřeny poslední podzemní prostory umožňující poznání stavebního úsilí a umění cisterciáckých mnichů. Vchod do lapidária a těchto nových prostor je nyní společný se zadním (*východním*) vchodem do kláštera/gymnázia s nápisem EXPOZICE. Část stavební expozice je pak i pod místností dnešního gymnázia (SGV). Srdečně všechny zveme k prohlídce.

A na závěr vás zvu, milí spoluobčané, do baziliky ke společné radosti z bohoslužeb a kráse posvátného prostoru, a to nejen během Vánoc.

Přeji za farnost Velehrad všem požehnané prožití vánočních svátků.

P. Josef Čunek SJ

BOHOSLUŽBY V DOBĚ VÁNOČNÍ

Den	Velehrad	Tupesy	Salaš	Den	Velehrad	Tupesy	Salaš
Ne 24.12.	7:30 10:00 24:00	8:30	7:20	Po 1.1.	7:30 10:00 15:00	8:30	7:20
Po 25.12.	7:30 10:00 15:00	8:30	7:20	Út 2.1.	18:00	-	-
Út 26.12.	7:30 10:00	8:30	7:20	St 3.1.	6:30	-	-
St 27.12.	6:30	-	-	Čt 4.1.	18:00	-	-
Čt 28.12.	18:00	-	-	Pá 5.1.	6:30 18:00	16:30	-
Pá 29.12.	6:30 18:00	16:30	-	-	-	-	-
So 30.12.	9:00 18:00	-	-	-	-	-	-
Ne 31.12.	7:30 10:00 15:00	8:30	7:20	-	-	-	-

Infocentrum & Matice velehradská

Milí spoluobčané velehradští,

blíží se konec roku, s ním konec turistické sezony v poutním areálu a my se můžeme ohlédnout, **co jsme společně na Velehradě prožili a připravili s Maticí velehradskou.**

Letošní rok se nesl v duchu oslav **100 let od úmrtí A. C. Stojana.** Akce spojené s výročí jsme plánovali společně s obcí Velehrad, Stojanovem a Stojanovým gymnáziem Velehrad. Všem zúčastněným patří velké poděkování za skvělou spolupráci a otevřenost.

Prázdninovou sezonu jsme zahájili společně oslavou **Dnů lidí dobré vůle.** Na Velehrad připutovalo po Moravské Compostele (*Svatý Kopeček – Svátý Hostýn – Velehrad*) 131 pěších poutníků. Ti zde slavili svoji mši svatou společně s vozičkáři. Po ní následovalo **požehnaní Stojanova otcovského srdce – uměleckého díla Otmara Olivy,** kterého se zúčastnil také arcibiskup pražský, **Mons. Jan Graubner.** V rámci malé pouti byla připravena **přednáška P. Pavla Ambrose SJ o arcibiskupu Stojanovi.** Petr Hudec zde také představil novou knihu – **Velehradský unionismus - cyrilometodějská idea jednoty v různosti.** K tématu A. C. Stojana byla také vydána publikace **Tatičku Stojane!** „Obsahuje výběr záznamů a modliteb, které zanechali velehradští poutníci u hrobu olomouckého arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana celkem ve 13 knihách psaných od roku 1990 až do současnosti. Publikace tak svědčí o stále živém vztahu především moravských křesťanů k tomuto ctihodnému muži, jehož „heroické ctnosti“ uznal papež František v roce 2016. Obálku knihy zdobí kresba od výtvarníka Borise Jirků. Ilustruje úryvek básně *Legenda o duši Stojanově* od kněze Antonína Šuránka. Uvnitř najdou čtenáři fotokopie rukopisů a jejich přepisy doplněné krátkými uvozujícími komentáři. Publikace byla vydána v české

i anglické verzi,“ konstatoval Petr Hudec. Je umístěna v Královské kapli baziliky k nahlédnutí.

Během letních prázdnin zde proběhlo několik **setkání různých věkových skupin,** a to od **Manželských setkání po studenty či děti,** které si zde užívaly prázdninové dny. Zejména děti často navštěvovaly naše infocentrum. Bylo totiž zapojeno do oblíbené soutěže **„Konec Telky“ ČT Děčko.**

V srpnu jsme měli možnost prožít Slavnost Nanebevzetí Panny Marie, které je zasvěcena bazilika. Jako každoročně se v den slavnosti konala i **pouť Matice velehradské.** Pro děti bylo připraveno divadelní představení **Kolotoč Pohádek Víti Marčíka ml.** Následoval **hudební festival „s bazilikou v zádech“ Šroubek,**

jehož letošními skvělými interprety byli **Kuba Horák** a **Mirek Kemel** se svými kapelami. Konec prázdnin patřil tradičně **Hvězdicové pouti,** kdy k nám doputovalo a zakončilo svoji téměř týdenní pouť 182 poutníků vícedenních a 65 autobusových z 11 proudů.

Během měsíce září si naši pozornost vyžádala **řada akcí spojených se životem a působením Antonína Cyrila Stojana.** K jeho památce tak proběhla **pěší pouť na Svátý Hostýn** pod vedením Stojanova gymnázia, pro místní děti byla připravena **prespávačka na Stojanově** s dětskou mší svatou a doprovodným programem. Poutní a exerciční dům **Stojanov otevřel své brány také při Dni otevřených dveří.** Svoji pouť k A. C. Stojanovi v den výročí jeho úmrtí absolvovali také kněží z celé diecéze, které předsedal **arcibiskup pražský, Mons. Jan Graubner.** Hlavní poutní mši ke cti A. C. Stojana celebroidl **Mons. Josef Nuzík** v neděli 1. října. Odpoledne proběhl **koncert Filharmonie Bohuslava Martinů a pěveckého sboru SGV** pod vedením **Františka Macka ml.** kdy zazněla např. skladba *Můj Kříží!* na motivy arcibiskupa Stojana. V rámci oslav bylo také možné navštívit pamětní síň A. C. Stojana, kde jsou vystaveny předměty z jeho osobního vlastnictví.

Listopadový program patřil zejména **Cisterciácké pečetě – výstavě mešních vín,** které pořádá spolu s obecním úřadem Matice Velehradská. Letos se představila vína z Moravy, Čech, Slovenska i Portugalska. Vítězem se stalo víno *Te Deum Laudamus* z Rajhradského klášterního vinařství. Vína byla hodnocena odbornou čtyř-

člennou komisí. Nově mohli také hodnotit návštěvníci v podobě vzhazování žetonků.

Také proběhla již tradiční **Literární pouť** s připomínkou díla básníka **P. Jiřího Jana Vichy OFMCap.**

V období adventu bylo možné se ztišit a naladit na **Vánoce při Adventním čtení** v poutní prodejně, kde můžete až do půlky února navštívit **Výstavu betlémských**. Kaplan velehradské farnosti **P. Jiří Hebron SJ** provedl zájemce jednodenní duchovní obnovou na téma **Něžnost Boha**. O Vánocích nás nemine ani **tradiční Svatoštěpánský koncert Jiřího Pavlici a CM Hra-**

dištan s hosty, kterými budou **manželé Alvarezovi (solisté Národního divadla v Praze)**.

V letošním roce pokračoval **cyklus Varhanních koncertů** v podání **Marie Zahradkové-Esslové, Márii Horváthové (SK), Stefana Molardi (SW)** či **Michala Hanuše**.

V následujícím roce nás čeká v poutním areálu jedna velká novinka, a to **otevření nového vstupu do podzemí baziliky – lapidária**, spolu s otevřením nových návštěvnických okruhů. Nový vstup se nachází nad vstupem původním.

Matice velehradská v příštím roce připravuje také řádku pěkných akcí. Těšíme se na vás.

Více informací o činnosti, akcích či ubytování naleznete na webových stránkách www.velehradinfo.cz či na **FB profilu Poutní areál Velehrad**. Rovněž na webových stránkách Matice velehradské www.maticevelehradska.cz a také na **instagramu**.

Za Infocentrum poutního areálu a Matici velehradskou bychom vám chtěli milí spoluobčané popřát Vánoce plné radosti a v novém roce pevné zdraví a vše dobré.

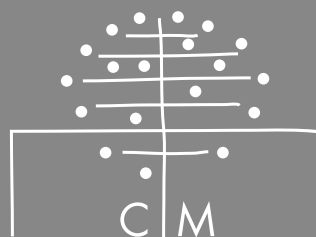
Petra Číhalová

Ježíšek Panně v náruči
má vlásky plné světla.
Ach, jak je znaven, znaven svět,
zde však je tolik tepla!
Ježíšek Panně u prsou
má vlásky plné hvězd.
Ach, krutí, zlí jsou králové,
zde láska chrání dnes.

Ježíšek Panně na srdci
má vlásky plné ohně.
Ach, jak je znaven, znaven svět,
zde však má spásy hojně.

Ježíšek Panně na klíně
má z vlásků aureolu
a všechny kvítky hledí výš
a všechny hvězdy dolů.

G. K. Chesterton

CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ SV. CYRILA A METODĚJE

*Radostné, láskyplné a pokojné
prožití vánočních svátků, požehnaný nový rok 2024*

*přeji všem spoluobčanům
děvčata a pracovnice
Chráněného bydlení sv. Cyrila a Metoděje*

Ve světle svíček se dobře čte?

Plamínky svíček na adventním věnci prozařují brzo odpolední šero. Každému je jasné, co to znamená. Vánoce ťukají na dveře. A správný knihomol dodá: jsou tu ty dlouhé zimní večery, ten pravý čas na čtení :-)

Taky v knihovně kradmo pokukují po křesílku, co tam pod oknem přímo vybízí k tomu, zabořit se do barevných polštářů a ponořit do stránek knížky. Ale kterou zvolit? To už je na vás, milí čtenáři. Úkolem nás knihovnic je „pouze“ to, připravit vám co nejpestřejší nabídku titulů.

Také v letošním roce jsme se o to snažili. Nakoupili jsme 196 knížek a přivezli 476 dalších z výměnného fondu. Jak vidíte sami každý čtvrtek, regály se pod našimi 3872 svazky doslova prohýbají. Tak jim přijďte odlehčit. Vybrat můžete především z oblíbených románů, a to jak současných, tak historických. Na přání čtenářek pořizujeme hodně románů životopisných a podle skutečných událostí. Nesmí chybět samozřejmě detektivky.

Právě nabídku těchto dvou žánrů jsme tento podzim výrazně zpestřili a oživilí. To „oživilí“ myslím doslova. Přijely k nám totiž na besedu a autorské čtení dvě autorky. Přesněji jedna autorka a jedna překladatelka. Ale kdo přišel na besedu s **Danielou Mrázovou** a nahlé-

dl pod pokličku práce překladatele, tak už ví, že kdo chce tuto profesi dělat dobře, musí mít stejné kvality a jazykové schopnosti jako přímo spisovatel. Daniela se donedávna specializovala na norské detektivky. Jelikož je ale i redaktorka, ráda vede besedy pro studenty o tom, „jak vzniká kniha“. Tentokrát si s ní takovou tvořivou dílnu užili 21. listopadu naši devátáci ze ZŠ Velehrad. Večerní besedu potom my ostatní.

Dříve, než nás Daniela zavedla do ponurých krajin severu, vydali jsme se 9. listopadu na výlet do historie naší země, a to se spisovatelkou **Alenou Chládkovou**.

A to do doby a událostí, kterou osobně zažili mnozí z nás, jak napovídá už název knihy „**Láska v sedmdesátkách**“. Je logické, že nás všechny zajímalo, jestli Alena ve své románové prvotině píše o vlastním životě, nebo jsou postavy i události čistě smyšlené. Na tyto i další otázky nám ráda odpovídala a četnými ukázkami z knížky nás přenesla do událostí milých a připomněla i tu drsnější stránku naší nedávné historie. Besedu jsme si užili v hojném počtu a krásné atmosféře, kterou podpořily i dobové písničkové hity.

Když už se bavíme o výletech – tak ten nejdelší, aspoň co do počtu kilometrů, jsme absolvovali 17. října s **Jaroslavem Trávníčkem** z Modré. Jeho vyprávění bylo tak bezprostřední a poutavé, že nám skoro připadalo, jako bychom cestu do **afrického Gabonu** podnikli s nimi a prodírali se pralesem za gorilami či strávili několik dní v pigmejské vesnici.

Fotky nás prostřednictvím obrazu do dálky přenesou snadno. Víc fantazie vyžaduje přenést se do jiné reality při četbě knížky. Ovšem pokud ji čtou herci **David Vacke** a **Tereza Hrabalová**, stačí pár slov a jste natotata na břehu moře s rybářem a jeho ženou, cítíte smrad lahve od octa nebo svěží mořský vánek. A co teprve mořské vlnobití, když se kouzelná ryba rozzlobí! S tím nám skvěle pomohli diváci, kteří se zapojili do děje při **scénickém čtení 12. října**.

Tentokrát přijeli herci za námi a přenesli jsme si divadlo do knihovny. Když naopak chceme vyrazit do divadla, často, aspoň my ženy, saháme nejen po krásných šatech, ale i po řasence či rtěnce. Jak se správně a vkusně nalíčit, nám přímo v prostorách knihovny předvedly **kosmetické poradkyně Lenka Vyhnalíková** a **Eva Ven-**

ter. A to ještě dlouho před plesovou sezonou, hned 14. září. Bylo to moc příjemné ženské setkání a skvěle jsme si ho užily.

Sami vidíte, že jsme tento půlrok hodně cestovali. Aspoň pomyslně. Většina těchto cest byla spojena s literaturou. Tak, jak to v knihovně očekáváme. Stejně tak to očekává vedení obce. Ráda bych mu tímto poděkovala, věřím, že i za vás čtenáře, za podporu, kterou knihovně každoročně poskytuje. **Nové knížky** jsme letos nakoupili za 40 tisíc Kč. Je to krásná částka. Zároveň si musíme uvědomit, že průměrná kniha stojí kolem 400 Kč. Snažím se proto opravdu pečlivě vybírat, které knihy každý rok do našeho fondu nakoupit. A to je výzva i pro vás. Sdělujte nám svá knižní přání, podělte se s námi o své tipy. Mnozí to už děláte a jsem za to moc ráda, vždyť se vám chceme trefit do noty. Speciální díky holkám devětačkářkám, jejichž přehledu o literatuře Young Adult se já nemůžu rovnat a proto se s nimi pravidelně radím. Taky mi už začaly pomáhat i v knihovně.

K tomu, abyste ve své obecní knihovně našli vždy to, co právě hledáte a po čem toužíte, přispíváte výraznou měrou právě vy, čtenáři. Takže teď jedno popíchnutí. I přes stále výzvy a upozornění mnozí z vás drží zapůjče-

né knížky dlouhé měsíce doma a znemožňují tak svým sousedům, aby si je mohli také půjčit. Některé naprosto nové knihy zmizí u někoho doma dokonce na rok! Tento stav netěší mě ani zastupitele, kteří potom nechápou, proč knihy pořízené z obecního rozpočtu nejsou vystavené na regále k dispozici. Takže od ledna 2024 začínají platit **dlouho avizované upomínky**. Za nevrácení výpůjčky do dvou měsíců vybíráme poplatek 20 Kč a následně se zvyšuje. Tato drobná finanční částka snad poslouží jako motivace – nebo k nákupu nových titulů. Jak víte, žádné poplatky za registraci nevybíráme a služby knihovny jsou pro vás nadále zdarma.

Těšíme se na vás ať už nad knížkou, nebo při akcích, které pro následující rok chystáme.

Chceme se zaměřit více na pravidelné akce. Určitě opět chystáme letní **tábor v prostorách Kempu Velehrad**, který jsme si letos v srpnu s děckama užili už třetím rokem. Tentokrát jsme v okolních lesích a potoce řešili záhadu tajemného mizení cvičených myšek. Díky našemu důvtipu, získaným zálesáckým dovednostem a troše štěstí jsme odhalili skryš pytláka a myšky získali zpět. Něco z atmosféry snad nasajete z fotek. Jako knihovna jsme se nově zapojili do celostátního projektu **„Bookstart – s knížkou do života“** a čeká nás tedy společné čtení a tvoření s maminkami a předškolními dětmi, našimi nejmladšími čtenáři. Plánujeme také **„Kavárnu s knížkou“**, sousedské besedy nad dobrým nápojem a pěknou inspirativní knihou.

Sérii pravidelných setkávání **„Škola v knihovně“** jsme krásně začali na svátek Barborky, 4. prosince. S třetáky ze ZŠ Velehrad jsme si nad voňavým čajem četli z knihy **„Pší záchranářky“** a následně povíдали o tom, jak může i žák prvního stupně pomoci těm, kteří to potřebují. Naprosto mě nadchlo, jak živá debata se rozvířila a s jakými nápady holky a kluci přicházeli. Tak si říkám, že je to inspirace i pro nás neškoláky. Právě adventní čas, čekání na světlo, si můžeme prozářit nejen svíčkami, ale taky tím pravým lidským teplem. Naším srdcem otevřeným tomu krásnému, co kolem nás můžeme vidět, hledat a také dávat. Jak se můžeme dočíst v knize z nejslavnějších: Co kdo zaseje, to také sklízí.

Přeji vám za velehradskou knihovnu naplněný Advent, požehnané Vánoce a vstup do Nového roku v dobrém.

Veronika Mergentalová

Turistické centrum na Velehradě

Věděli jste, že jednou za rok můžete z okna turistického centra shlédnout létající strom? Dobře, tuším, že jste už uhodli, co tím myslím. Nebo ne? Ale musíte uznat, že na obrovské borovici vznášející se ve vzduchu je něco magického. Pro ty, kteří nevěří na zázraky, přinese Ježíšek pod tento vánoční stromeček vlněné ponožky a kousavý svetr. A teď, když se tento zázrak třpytí světly pod našimi okny, je čas bilancovat a připomínat si, co bylo v turistickém centru za posledních šest měsíců nejzajímavější.

V první řadě to byly zajímavé výstavy. Žánr ilustrace nám svými obrazy přiblížil **Jan Botek**.

Do konce ledna si můžete v galerii prohlédnout **fotografie Lucie Netíkové s názvem Snění**. Spolu s uměleckými díly dalších kreativních žen, naplnily galerii ženskou tvůrčí energií. Fotosoutěž „**Nejkrásnější strom v přírodě**“ byla zakončena výstavou a vernisáží, na které Svaz Zahradkářů vyhodnotil vítěze.

Naše turisty i místní obyvatele velmi zaujaly řemeslné výstavy.

V říjnu naši galerii zaplnily látky barvené tradiční **modrotiskovou metodou**, strážnický kroj a šaty od **Miroslavy Psočkové**, které si již dlouho získávají srdce módních návrhářů.

Do pohádkového světa Evy Horákové nás vtáhly panely svou mimořádnou technikou provedení. Výstava se vydařila natolik, že jsme se rozhodli uspořádat skutečný módní festival. Historii tohoto řemesla nám přiblížila pokračovatelka modrotiskové tradice **Gabriela Bartošková**. Poté měly nejen ženy možnost vytvořit si vlastní modrotisk za pomoci několik set let starých razidel.

Modrotiskový tvůrčí den vyvrcholil **módní přehlídkou** plnou originálních kousků, předvedených ženami, muži, ale také dětmi. Jaké to je být modelkou či modelem si mohl napříč generacemi vyzkoušet každý, kdo měl chuť.

Další výstavu, která přilákala na konci léta nemalé množství návštěvníků, zajistila **Iveta Neoralová**. Zhruba 40 panenek v českých krojích vzbudilo opravdový zájem i mezi zahraničními hosty naší země.

Že se **swapování** těší stále větší oblibě, dokázala série měsíčních swapů, spojená s workshopy. Kromě místních přijížděli zájemci z přespolních obcí, měst, a přispěli k udržitelnosti výrobků. Společné téma nedalo příležitost ostychu, a tak byl čas naplněn seznamováním, sdílením zkušeností, a prohloubením mezilidských vztahů.

Těšíme se na setkávání v příštím roce. Ať už v rámci připravených výstav, zajímavých mistrovských kurzů, nebo jiných akcí, které budou stát o Vaši pozornost. Perníkovou galerii jsme doplnili o několik unikátních exponátů, včetně ohromného novoročního vlaku, skutečného vánočního zázraku.

Ať je nový rok úspěšný a tvůrčí!

Marina Nožičková

Kemp Velehrad

Máme za sebou naši třetí kempovou sezónu. Kemp je již zazimován a tak přichází čas bilančování... Na pouť jsme otevřeli novou stanovou louku a boxy pro karavany. Zájem o ně byl opravdu velký a všechny prázdninové víkendy byly boxy téměř obsazené.

Kemp se stal opět útočištěm pro táborníky. Na přelomu prázdnin rozezněl celý areál hudební tábora DDM Šikula s názvem „Já nic, já muzikant“. A již potřetí prohledávali okolní les a potok přírodní detektivové z příměstského tábora pořádaného velehradskou knihovnou.

Znovu si náš kemp také vybrali pořadatelé dogtrekkingu Valašská Vlčica a uspořádali druhý ročník závodu, kde účastníci se svými psy překonávali i 90 kilometrovou trasu po Chříbech.

Dne 28. října jsme uspořádali Kempovou zabijačku, kterou jsme celou sezónu zakončili. Tímto chceme poděkovat všem, kteří nám pomohli tuto akci zrealizovat. Velký zájem o zabijačkové speciality nám zase dodal pocit, že kemp mají rádi místní i přespolní.

Celkově u nás v kempu přespalo na 4500 hostů a „zaparkovalo“ více než 550 karavanů a obytných vozů. Spokojenost hostů se projevila i v obhájení pozice v rámci ankety Kemp roku. Opět jsme druhým nejoblíbenějším kempem zlínského kraje a jsme v jedním z TOP 25 kempů z celé ČR. Navíc jsme letos získali ocenění pro nejlepší kemp pro cyklisty.

Děkujeme za přízeň a budeme se těšit v další sezóně, kterou odstartujeme opět na Velikonoce.

Vojta Luža, správce kempu

DZP Velehrad - Vincentinum

Taky se vám zdá, že ten čas jaksi rychleji letí? Měsíc za měsícem a už máme přede dveřmi Vánoce a s nimi opět vyvstanou všechny ty rodinné a lidové tradice spojené s narozením Ježíše. Tento čas je také spojen s pohledem do zpětného zrcátka, co jsme všechno za poslední měsíce prožili, na co budeme rádi vzpomínat. V červnu nás již pravidelně navštívil a uspořádal pro naše klienty i klienty z DZP a DZR z Buchlovské **hudební odpoledne** pan **Jiří Kura**. Kromě hudebního zážitku jde také o společenskou a přátelskou akci při kávičce a zákusku.

Klienti našeho domova se zúčastnili již tradiční **cyrilometodějské pouti**, mnozí se mohli aktivně zúčastnit vícedenního programu, který pro hendikepované připravili členové a **dobrovolníci Maltéžské pomoci**, a to účastí na bohoslužbách, koncertech, vystoupeních různých šikovných umělců a také na samotném koncertě lidí dobré vůle. Vždycky se na tyto sváteční dny těší, aby si koupili něco z pouti, taky nějakou tu dobrotu ve stánku a při této procházce narazili také na stánek, kde poznávají známé tváře pracovníků, které prodávají keramické i jiné výrobky, na kterých se klienti svým vlastním umem podíleli.

V září jsme uspořádali za doprovodu hudby a pobrukování **tradiční opékání špekáčků**. A protože podzimní počasí bylo opravdu vydařené, **naši klienti navštěvovali krásná místa Moravy**: sv. Hostýn, Zoologickou zahradu v Lešné, zahradu Buchlovického zámku, kemp na Salaši. Někteří zase navštívili své rodiny, **v době dušiček zajeli zapálit svíčku** svým zemřelým příbuzným na hroby. Klienti se v době, kdy vzpomínáme na zemřelé klienty domova, mohli zúčastnit v bazilice mše svaté a zajít na místní hřbitov, zapálit svíčku a zavzpomínat, a tak důstojně tento dušičkový čas prožít.

Každý dům potřebuje údržbu, renovace, modernizaci a také u nás proběhlo spousta aktivit tohoto druhu.

Plánování předvánočního času je v plném proudu, všichni se těší až zavoní domovem perníčky a budou se vykrajovat kolečka a hvězdičky a nakupovat dárky, abychom mohli naše blízké obdarovat a vánoční čas v radosti a veselosti u koled prožít.

Bc. Renata Chudíková

DZP Velehrad - Buchlovská

Milí spoluobčané,

dovolte nám pozdravit Vás v krásném předvánočním čase. S blížícím se koncem roku nastává příležitost poohlédnout se a zavzpomínat na prožitky z uplynulých měsíců.

Něž nám nastala pravá zima, **uskutečnili jsme mnoho letních a podzimních výletů**. Klienti tak vyrazili například do Luhačovic, Buchlovic a podívali se i na Haldu. Někteří z klientů spojili výlet do Kroměříže s návštěvou bývalé klientky, která se v letošním roce přestěhovala do chráněného bydlení. Jiní se zúčastnili vícedenní rekreace na Smradavce, kde si pobyt náležitě užili. Léto jsme tradičně zakončili posezením u táboráku, které hudebně provázal pan Jiří Kura. Tímto mu děkujeme za pravidelnou spolupráci a zpestření společenských akcí v domově.

Jsme velmi rádi, že jsme letošní rok zahájili spoluprací s paní **canisterapeutkou**, která k nám pravidelně dochází se svou smečkou psů, tudíž mají klienti možnost se pravidelně se psy potěšit.

Velkému ohlasu se těší naše „**kavárna**“, kde klienti posilují své komunikační dovednosti a tím se připravují na návštěvu kavárny v obci a jiných veřejných služeb.

Nadále pracujeme na zkvalitňování poskytované péče. Naši klienti se učí komunikovat formou alternativní a augmentativní komunikace (AAK) tak, aby se mohli lépe začleňovat do sociálního prostředí. V rámci snižování kapacity v důsledku procesu transformace jsme uvolnili prostory patra jedné z budov.

DZR Velehrad - Buchlovská

Jsou tady Vánoce. Čas rozjímání a klidu, ale také rekapitulace uplynulého roku. Období, ve kterém bychom si měli najít čas se zastavit, vychutnat si pohodu klidu zimních večerů a užívat si přítomnost svých blízkých.

V březnu se otevřela nová služba **Domov se zvláštním režimem**. Cílovou skupinou jsou osoby s mentálním a kombinovaným postižením s poruchami chování, které významně ovlivňují možnost kolektivního soužití nebo osoby s mentálním postižením a přidruženou poruchou autistického spektra s poruchami chování. **Domov zde postupně našlo 5 mladých mužů ve věku od 24 do 40 let**, pro které nebylo jejich dosavadní bydliště vyhovující.

Služba vznikla oddělením jedné z budov DZP Velehrad Buchlovská a vzniklo naše jedinečné oddělení. O klienty pečují 10 pracovníků z toho 5 mužů. Je zajištěn individuální přístup, kteří naši klienti potřebují. Navázali jsme spolupráci s odborníci na augmentativní a alternativní komunikaci, v pravidelných intervalech setkáváme a konzultujeme nově vzniklé a pro nás neznámé problémy s odborníkem na problémové chování a také využíváme podporu prostřednictvím supervize.

S příchodem teplého počasí si klienti s podporou pra-

Příjemnou zprávou je, že se náš domov účastní projektu „**Ježíškova vnučata**“, kde mají lidé možnost potěšit a obdarovat klienty z různých sociálních služeb, kteří jsou osamělí.

K závěru roku patří tradiční akce jako **Mikulášská zábava**, kterou nám svým hudebním vystoupením zpříjemnil pan **Jiří Kura**. Bylo připraveno výborné pohoštění, fotokoutek a panovala veselá nálada. Čeká nás ještě **návštěva jarmarků a vánočních trhů** nebo **zdobení stromku** s posezením u punče.

V neposlední řadě bychom rádi poděkovali za finanční příspěvek na provoz obci Velehrad.

Drazí spoluobčané děkujeme Vám za příjemné soužití v naší obci a přejme Vám krásné prožití svátků vánočních a do nového roku přejeme pevné zdraví a mnoho štěstí.

*Mgr. Marta Směšná,
Bc. Barbara Remeš, DiS.*

covníků **zasadili ovoce a zeleninu**, kterou si po vyrostení sklidili. Dále jsme si našli zábavu v **opékání špekáčků**, které jsme v teplém období uskutečňovali téměř každý týden. Vyrazili jsme **do ZOO do Hodonína**, byli jsme na **koupališti** a v **Kovozoo**. Chodíme do obchodů, kaváren, cukráren, do kadeřnictví a žijeme běžným společenským životem.

Už po tak krátké době můžeme u některých klientů vidět zlepšení jejich problémového chování, a to nás žene dopředu, protože víme, že to, co děláme, má smysl.

Bc. Hanačková Adéla

Informace o dění v TJ Velehrad v II. pololetí roku 2023

Všechny oddíly započaly svou činnost počátkem školního roku. Oddíl stolního tenisu zahájil soustředě na přelomu měsíce září a října. O dosažených výsledcích vás bude informovat Lukáš Vaněk.

Svoje aktivity rozehrály i oddíl šachů pod vedením pana Pavla Pleváka, cvičení rodičů s dětmi s novou vedoucí Šárkou Mošťkovou, basketbal pod vedením Ivo Hrabce, volejbal pod vedením Jany Březinové a nohejbal pod vedením Bohumila Březiny.

Oddíl kopané zahájil svou činnost v průběhu měsíce července. V přípravě na novou sezonu začal zápasem v soutěži českého poháru tzv. MOLcap s mužstvem Jalubí, ve kterém utrpěl porážku 3:0. Začátkem srpna pak začala samotná soutěž okresní soutěže skupiny A. Průběh celé podzimní části nevypadal vůbec špatně, přestože se team nevyvaroval výkyvům ve výsledcích. Celkové 4. místo po podzimní části hodnotíme velmi dobře. Jsme rádi, že se daří mužstvo doplňovat našimi dorostenci, kteří svými výkony přesvědčili, že budou dobrými posilami do budoucna.

Nutno zmínit trpělivou a velmi kvalitní práci trenéra našeho mužstva, pana Zdeňka Sonntaga, díky kterému mužstvo dosahuje solidních výsledků.

Mužstvo žáků trénuje pan Josef Krupa. Přes veškerou práci trenéra nepodává mužstvo takové výsledky, jaké bychom si představovali, ale víme, že trpělivost růže přináší.

V oddílu kopané působí ještě jeden team, a to je příprava těch nejmenších adeptů fotbalového kumštu, pod skvělým vedením Kamila Březiny.

V polovině příštího roku bude na fotbalovém hřišti zahájena výstavba nových krytých střídaček i s úpravou stávajícího schodiště a opěrnou zdí. Akce proběhne díky spolupráci s obcí Velehrad. Byla přiznána dotace od Národní sportovní agentury ve výši 80% nákladů. Stavba by měla být zahájena v polovině července 2024.

Děkujeme za podporu obecnímu zastupitelstvu, bez které bychom nemohli rozvíjet naše sportovní aktivity.

Děkujeme všem lidem, kteří nám pomáhají při přípravách a samotných průbězích našich sportovních klání.

Naším příznivců, ale i ostatním spoluobčanům přeji klidné prožití svátků vánočních a pevné zdraví v roce 2024.

Za výbor TJ Velehrad, Jiří Nevařil předseda TJ

Stolní tenis 2023 – Vánoce

Opět po roce jsou tady Vánoce, svátky odpočinku a také konec tohoto roku. I ve stolním tenise můžeme opět bilancovat. První část sezóny je za námi a musím konstatovat, že se nám start **velmi vydařil**. S pokorou ale i odhodláním hledíme do dalšího roku.

Již stabilně hraje Velehrad **soutěže se třemi družstvy**. **Družstvo Velehrad „A“**, které hraje nejvyšší okresní třídu, začalo sezónu ve velkém stylu. Z prvních deseti zápasů získalo 10 výher a je tak v tabulce na 1. místě. **Družstvo Velehrad „B“** si ve druhé nejvyšší okresní soutěži vede také velmi dobře. Po prvních deseti zápasech se drží na 5. místě a jasně dává najevo, že se s ním musí počítat. **Družstvo Velehrad „C“**, které tvoří převážně mladí hráči, už také není pouze otloukánek soutěže. Ve 4. třídě regionálního přeboru **drží 4. místo**.

Tréninky žáků jsou letos rozděleny na dva dny. Úterý je vyhrazeno pro starší žáky. Nový tréninkový den (*středa*) je naopak určený pro mladší žáky. Trénink ve středu navštěvuje průměrně 10 dětí. Většina

jsou dívky, což je překvapivá změna oproti předchozím rokům, kdy dominovali chlapci.

Turnaj s partnerskou **obcí Terchová** se letos konal již 2. 9. 2023. Turnaj probíhal ve velmi příjemné atmosféře, ale zdravá soutěživost byla opět hlavním aspektem turnaje. I přes **silnou konkurenci** se nám tentokrát podařilo **obsadit 1. místo** a pomyslně sesadit z trůnu domácí Terchovou. Už teď se těšíme na odvedu opět u nás na Velehradě.

Chtěli bychom navázat na minulý rok, a tak nás opět čekají **2 turnaje**. Prvním je **turnaj pro žáky základní školy**, který proběhne ve spolupráci se ZŠ Velehrad 21. 12. 2023. Dále nás čeká **2. ročník novoročního turnaje** pro rekreační hráče stolního tenisu. Prozatím neoficiální termín je sobota 6. 1. 2024. Turnaj se bude konat v budově ZŠ Velehrad v čase od 9:00 do 15:00 (*dle počtu zúčastněných*). Podrobné informace budou včas zveřejněny na stránkách obce. Tímto bych Vás i já rád pozval na tento turnaj a pevně věřím, že se opět uskuteční v hojném počtu a nastartujeme tak nový rok dobrou zábavou a trochou pohybu.

*Šťastné a spokojené svátky vánoční,
mnoho štěstí a pevně zdraví v novém roce.*

Lukáš Vaněk

KRUH přátel při Velehradě, z.s.

Dobrý den všem, ahoj všichni,

Rády bychom Vám touto cestou poděkovaly za vaši hojnou podporu a účast na akcích pořádaných v tomto roce a věříme, že se shledáme i na akcích připravovaných v roce následujícím.

Jako první nás čeká ples školy, který se koná 20. ledna 2024, na který vás tímto všechny srdečně zveme.

Dále bychom rády v novém roce přivítali nové odvážlivce, kteří rádi rozšíří naši základnu a přispějí svými nápady a podněty k novým možnostem.

Přejeme vám krásný advent, klidné Vánoce, veselého Silvestra a do nového roku 2024 především pevné zdraví, osobní pohodu a životní nadhled.

*Za KRUH
Silvie Vaculová*

Myslivost

Debata mladého přítele myslivosti a staršího zkušeného myslivce:

„Jak je to vlastně s tou kukačkou? Je opravdu tak lenivá a pohodlná, že sama nevysedí mlád'ata a zanáší svá vejčka do hnízd jiných ptáků?“

Myslivce přikývl:

„Mnoho lidí si myslí, že se vyhýbá povinností mateřství. Často se o ní říká, že je velká hříšnice už proto, že když zanesou vejce do cizího hnízda, kde po narození mladá kukačka vytlačí mlád'ata pěstounů na zem, která pak uhynou. Vypadá to, že vlastně škodí. A přece je to docela jinak.“

„Já pořád nerozumím, proč to vlastně tak musí být?“

„Kukačka snese na jaře třeba až 30 vajec. Snáší je na zemi a pak je v zobáku donáší do hnízda, ve kterém jsou již vejčka snešená jinými ptáky. Vybírá si hnízda konipásků, střízlíků a třeba červenek, právě těch nejpečlivějších rodičů. Musí vystihnout dobu, kdy jsou vejčka stejně čerstvá jako její. Mlád'ata se musí narodit současně. Proto má kukačka vejčko připravené a jakmile vlastníci hnízda na chvíli odletí, hned tam své vejce zanesou.“

„Stále nevím, co je na tom k pochopení?“

„Tak poslouchej, kukačku určila příroda ke sběru housenek s pichlavými a nebezpečnými ostny, kterým se ostatní ptáci na honu vyhýbají, a tak ten plachý pták zůstává v přírodě nutným bezpečnostním a zdravotním orgánem k hubení těch odporných škůdců. Kdyby kukačka housenkami krmila vlastní mlád'ata, určitě by je zabila. Tak i tady příroda spravedlivě rozhodla.“

Chlapec vděčně pohlédl na myslivce. Uvědomil si, že hlas kukačky mu bude znít teď docela jinak. Podal si ruce. Myslivce a chlapec, jako by byli již starými kamarády.

Myslivosti zdar

Vlastimil Vaněk

člen MS Velehrad-Modrá-Háj

MS HÁJ Velehrad - Modrá Vás srdečně zve na TRADIČNÍ

XXI. MYSLIVECKÝ PLES

13. ledna 2024

Turistické centrum VELEHRAD

Začátek v 19.30 hod

K tanci a poslechu hraje skupina **MADUSONG**
(M. Macháček)

Zajištěny zvěřinové speciality a občerstvení • Bohatá tombola • Vstupné 150 Kč
Srdečně zvou myslivci

Odpady v roce 2024

Odpadové hospodářství v obcích je rozhodně během na dlouhou trať, která nemá konečný cíl, pouze směřování a etapové úseky. Pro obce jsou to kalendářní roky a pro obce s nějakým druhem motivačního systému je to ještě předzastávka s ukončením evidenčního období, u nás je to konec „MESOH roku“ (počítá se od října do září).

Zavedením MESOHU na Velehradě jsme dosáhli několika efektů, kdy pro domácnosti je zásadní ona sleva z poplatku za odpad na rok následující, počítaná podle ekobodů proměněných na peníze. Nebylo už spravedlivé, udržitelné a hlavně do budoucna funkční, aby rodiny, které přistupovaly šetrně k odpadům (neprodukovaly tolik odpadu, vzniklý odpad třídily, kompostovaly bio materiál atd.) platily stejně vysoký poplatek jako ty domácnosti, kterým byla nějaká šetrnost úplně jedno (produkují velké množství odpadu, odpad netřídí, nekompostují bio atd.).

Za tři roky už je jasné, že ti, kteří přistupují v průběhu roku k odpadům šetrně, zmenšují společné náklady na odpadové hospodářství. Obecní poplatek za odpady na člověka by měl logicky pokrýt náklady na zpracování odpadu (mimo odpad vzniklý na veřejných místech). Ovšem z minulosti se nám táhne zvyk, že z obecního rozpočtu se doplácí na náklady za odpad vzniklý v domácnostech. Z pohledu hospodářského nakládání s obecními prostředky, které by měly směřovat ke zkvalitňování života v obci, by to tak být nemělo. Tyto doplatky lze použít na cokoliv dalšího od dotací pro spolky až po projekty nových záměrů.

V letošním roce jsou celkové náklady na odpady zhruba ve výši 1 270 000 korun. Poplatníků je zhruba 960 (obyvatelé žijící v DZP a církevních zařízeních mají své smlouvy se svozovými firmami). Tedy náklady na jednoho člověka letos dosáhly 1323 korun.

Obec má i příjmy v oblasti odpadů, letos jsou to vybrané poplatky ve výši 500 000 korun, odměna od Ekokomu za vytríděné obaly ve výši 245 000 korun a k tomu odevzdané železo za cca 26 000 korun. Celkem zhruba 771 000 korun.

Když od příjmů odečteme náklady, dostaneme se na doplatek – 499 000 korun. Tedy téměř půl milionu korun, které jsme museli v rozpočtu vyčlenit pro odpad. V letošním roce je to doplatek zhruba 520 korun na poplatníka.

Společným cílem by mohlo být zmenšit tuto částku dávanou do odpadů, aby to ušetřené mohlo jít na něco bohužel většího než skládka. Jednou z cest je naše společné rozhodnutí přibližovat poplatek reálným nákladům a zároveň motivační cestou vést domácnosti k šetrnějšímu hospodaření s odpadem.

Z těchto důvodů jsme na listopadovém zastupitelstvu rozhodli o navýšení poplatku na 1000 korun na poplatníka. Nemusíte se ale hned děsit a zlobit vy, kteří se aktivně do MESOHu zapojujete, protože jsme zároveň zvýšili hodnotu ekobodu na 10 korun!

Když se podíváme do aktivity v MESOHu, vidíme, že z celkových 380 domácností je 200 bez většího zájmu a nezískávají téměř žádné ekobody, tedy ignorují systém šetrnějšího nakládání s odpady. Proč by tedy takové domácnosti neměly zaplatit peníze, které se přibližují reálným nákladům?

Pokud v dalších letech budou chtít úsporu, mohou se aktivně do MESOHu zapojit, tedy přispět ke společnému snížení nákladů a získají tím slevu z dalšího ročního poplatku.

A těch zhruba 180 domácností, které nasbíraly ekobody a vznikají jim slevy z poplatků na rok 2024 v rozpětí od 260 do 800 korun (!), tak tyto domácnosti mohou stále vnímat finanční „odměnu“ za své šetrné přístupy k odpadům.

Detailnější informace o odpadech v obci můžete najít na webu obce v sekci Obecní úřad - Odpady v obci. Stejně tak detaily k MESOHu ve Vašem osobním účtu. A pokud byste měli nějaké konstruktivní návrhy na další zlepšení přístupu k odpadům, dejte nám vědět, je to pro nás společný zájem.

Na společné cestě k šetrnějšímu nakládání s odpady jsme za více než osm let ušli velký kus cesty. Získali jsme také bonusy v různých etapách, ale odpadový běh stále pokračuje. Věřím, že společnými silami, aktivním a zodpovědným přístupem budeme získávat další etapové bonusy!

Odpadový Oskar pro Velehrad

Obhájili jsme! Nezisková organizace Arnika oceniла už druhý rok po sobě v přepočtech odpadů na člověka naši společnou snahu v odpadovém hospodářství v obci Velehrad udělením „Odpadového Oscara“!

Ve Zlínském kraji jsme z kategorie hodnocených menších obcí v roce 2022 odevzdali nejméně směsného odpadu na osobu a rok. V roce 2021 to bylo 101 kg a v roce 2022 dokonce 94 kg!

Kam s odpadem na Velehradě?

PLAST	• pytlový svoz od domu + žluté kontejnery
PAPÍR	• pytlový svoz od domu + modré kontejnery
SKLO	• zelené kontejnery
BIOODPAD (ROSTLINNÉ ZBYTKY)	• domácí kompost, kompostér • hnědá popelnice (svoz mimo prosinec, leden, únor)
KOV	• drobný - do pytlů spolu s plastem (odpadová firma to následně roztrídí) + šedý kontejner u brány do Stojanova • větší - svoz zajišťují dobrovolní hasiči z Velehradu jaro / podzim
ODĚVY	• kontejnery na oděvy u turistického centra
ROSTLINNÝ OLEJ	• v PET láhvi odevzdat technickým pracovníkům na obecním úřadě
VELKOOBJEMNÝ ODPAD	• Sběrný dvůr Mikroregionu Buchlov (Křižné cesty, Buchlovice)
NEBEZPEČNÝ ODPAD	• mobilní svozy na jaře a na podzim

Sběrný dvůr Mikroregionu Buchlov (Křižné cesty, Buchlovice) - obyvatelé Velehradu mohou odevzdat odpad z domácností zdarma (mimo stavební odpad).

Otevřeno denně mimo neděli. www.biokomp.cz/sberny-dvur

Aleš Mergental

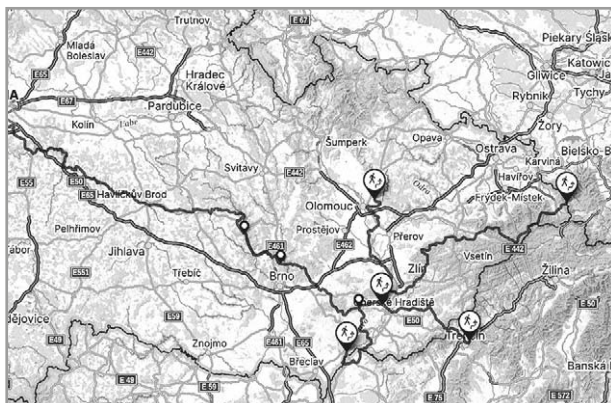
Obec Velehrad byla přijata za řádného člena Evropské kulturní stezky sv. Cyrila a Metoděje

Sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje se rozrůstá o 9 nových členů ze čtyř evropských zemí. Novými členy se od 1. prosince stávají obec Velehrad (Česko), obec Modrá (Česko), obec Bojná (Slovensko), Žilinský samosprávny kraj (Slovensko), občanské sdružení EUROPEAN ROUTE C&M (Slovensko), Nadácia Mojmir (Slovensko), Ústav makedonské literatury při Univerzitě sv. Cyrila a Metoděje ve Skopje (Severní Makedonie), Ústav staroslověnské kultury Prilep (Severní Makedonie) a Archeologické muzeum Veliki Preslav (Bulharsko). Sdružení, které se zabývá rozvojem Cyrilometodějské stezky – Kulturní stezky Rady Evropy, má již celkem 33 oficiálních členů z 9 zemí.

„Velmi mě těší, že v roce 2023, kdy si slovanské země připomínají 1160 let od příchodu Konstantina-Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu a 10 let činnosti našeho sdružení, se rozrůstáme o pestré spektrum členů, a to hned ze čtyř evropských zemí. Všichni chtějí v mezinárodní síti zúročit svoji dlouholetou práci v oblasti kulturního dědictví a přispět k živé cyrilometodějské tradici a kulturnímu dialogu. Odkaz soluňských bratrů nás všechny spojuje,“ řekl Lubomír Traub, předseda sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje a náměstek hejtmana Zlínského kraje pro strategický rozvoj, dotace a cestovní ruch.

www.cyril-methodius.cz

Martina Janochová

XXXX

XXXX

XXXX

XXXX

XXXX

XXXX

XXXX

XXXX

Jubilanti pro rok 2024

60 let
Říha Miloslav
Kochaňová Hana
Bahula Petr
Mazůrek Miroslav
S. Šerá Jaroslava
Němeček Radek
Hanáčková Stanislava
Daňková Jiřina
Úředníček Luděk
Kreisingerová Helena
Piňosová Magdaléna
Hlavsová Renata
Pspotka Vratislav
Pilka Zdeněk
Zavadil Miroslav
Horáková Dagmar
Gajarský Milan
Luža Vojtěch
Němečková Zdenka
Vaďurová Alena

65 let
Katrňáková Dana
Janoušková Zuzana
Buchčíková Blanka
S. Trumpešová Anežka
Daněk Jiří
Grebeníček Jiří
Hanáček František
Lancouch Radomír
Hvožd'ová Olga
Dudová Jaroslava
Grebeníčková Blanka
Švec Pavel
Horák Vladimír

Gajdošová Ludmila
Otrusinová Milena
Hrdina Jiří
Machala Miroslav

70 let
Vlčková Ludmila
Točková Anna
Jeřábková Libuše
Vandová Milada
Vaňková Ludmila
Studená Eva
Ďurišová Blanka
Vážný Václav
Jindra Karel
Duda Jaroslav
Brázdil Břetislav

75 let
Jurčík Milan
Kapitánová Jarmila
S. Jančíková Marie
Rohel Jiří
Zábranská Marie
Kapitánová Karla
Hubáčková Anežka
Zapletalová Alena
Vlček Oldřich

80 let
Lakosil Josef
Valentová Marie
Salinger Stanislav
Novotná Jarmila
Lužová Marie
Kapitán Jiří

85 let
Podškubka Josef
Lancouchová Marie
Badinová Alena
Luža Vojtěch
Vojáčková Ludmila
Rohál Zoltán

86 let
Švecová Alena
Lukeščík Pavel
Běhávková Marie

87 let
Burešová Vlastimila
P. Jordán Stanislav
Daňková Jarmila

88 let
Maděrová Jindřiška
Jurčíková Ludmila
Maňásková Anna

89 let
Kaňovský Otakar
Buchčíková Josefa

90 let
Pískatá Olga
Bartoníková Marie

91 let
Daňková Anna
S. Kopecká Anna

92 let
Buchčík Josef

93 let
S. Dubanová Mária
S. Šústková Ludmila
Pelikánová Marie

94 let
S. Severinová Božena
S. Kopecká Alžběta
S. Žaloudková Josefa

96 let
Grebeníček Miloslav
S. Kaláčová Anežka

98 let
Ryplová Edita

Jubilanti v DZP

V DZP Koprertina oslaví - 60 let Matušová Radka, 65 let Vlček Milan, Juříčková Anna
70 let Mošťková Anna, Petrželková Bohumila, 75 let Razimová Jarmila,
88 let Mikušová Jana

V DZP Vincentinum oslaví - 70 let Vozár Jiří, 75 let Hejduková Květa, Zlámal Vladimír, Klosová Marie, 80 let Čubová Vlasta, Sátorová Františka, 85 let Slováčková Anna

V Chráněném bydlení sv. C a M oslaví 60 let Juřinová Marie

V roce 2024 oslaví

60 let společného života - Diamantovou svatbu manželé Štefan a Olga Gajarští
50 let společného života - Zlatou svatbu Josef a Milada Vandovi, Vladimír a Alena Záhorcovi,
Milan a Ladislava Jurčíkovi

Berličky pro dravce

Automatický externí defibrilátor

Delagace z Říma

Beseda s důchodci

Hody 2023 - Karolína Kučerová a Huňka ...

Cisterciácká pečeť 2023

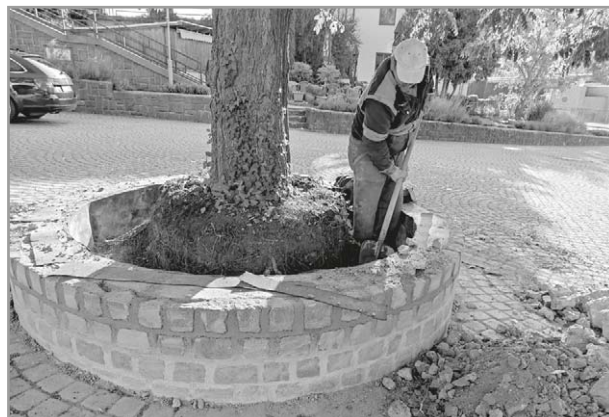
Kontejnery na odpad pod hasičskou zbrojnicí

Kontejnery na textil u TC

Nový most Strašák - cyklostezka Velehrad-Salaš

Oprava

Rekonstrukce památníku

Nová silnice a sítě v ulici Pod Zahrádkami

Vycházka s lesníkem

Nové byty u Stojanova

Mikulášská družina 2023

Mikulášská družina 2023

Narození

29. 6. 2023	Antonín a Lukáš Hanáčkovi, čp. 236	16. 11. 2023	Adéla Popelková, čp. 159
9. 9. 2023	Marie Přikrylová, čp. 12	17. 11. 2023	Lada Lužová, čp. 214
24. 9. 2023	Oliver Tomšic, čp. 13	18. 11. 2023	Valerie Bereznejová, čp. 260
11. 11. 2023	Markéta Maria Milková, čp. 242		

Úmrtí

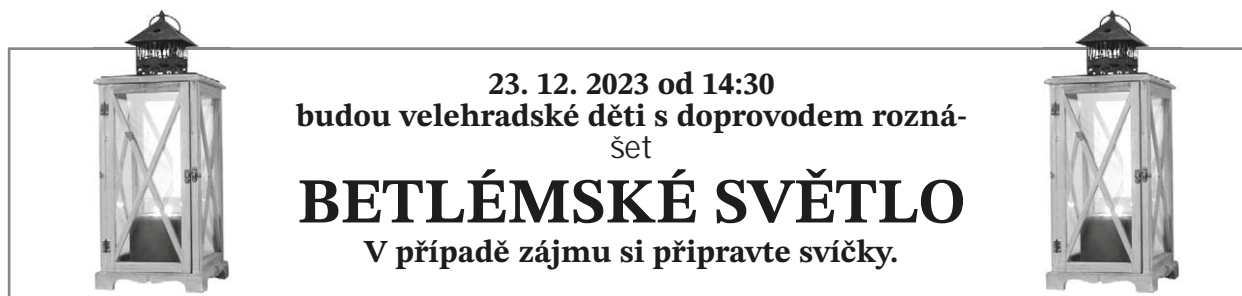
3. 8. 2023	Humpola Jan, 68 let	30. 8. 2023	Šefránek František, 80 let
11. 8. 2023	Mašílková Eva, 73 let	19. 9. 2023	Vaněk Vlastimil, 79 let

Zlatou svatbu v roce 2023 oslavili

29. 9. 2023	Josef a Jana Panáčkovi, Velehrad 125
27. 10. 2023	Vlastimil a Ludmila Vaňkovi, Velehrad 256

- Počet obyvatel k 30. 11. 2023 je 1141 včetně cizinců (bez cizinců 1108).
  - V roce 2023 se do obce přihlásilo 48 obyvatel a odhlásilo 44.
  - Narodilo se 10 dětí, zemřelo 15 obyvatel, z toho 6 z DZP a 1 ŘS.
- V našem matričním obvodu bylo uzavřeno celkem 66 sňatků, z toho 41 v Kostelíku sv. Jana Křtitele na Modré, 18 v Bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje, 5 na mole u Konventního rybníka, 1 obřad v obecním domě na Salaši, 1 obřad v domácím prostředí na Salaši

Periodický tisk územního samosprávného celku. Vyšlo 21. prosince 2023, náklad 450 výtisků. Vychází dvakrát za rok.
 Adresa vydavatele: Obec Velehrad, Hradišská 231, 687 06 • IČO 291 536 • evidenční číslo MK ČR E 101 58
 • Redakční rada: Mgr. Aleš Mergental, Eva Hanáčková, Anna Kremplová • Foto: A. Mergental, archiv OÚ
 • K vydání připravilo: Studio 5 • Tisk: Hudec Print
 Velehradský zpravodaj najdete i na stránkách www.velehrad.cz. Uzávěrka příštího čísla 7. 6. 2024. **Neproděné**

Antonín Lidmila
nar. 2. 5. 2023, Velehrad 11

Antonín a Lukáš Hanáček
nar. 29. 6. 2023, Velehrad 236

Marie Příkrylová
nar. 9. 9. 2023, Velehrad 12

Oliver Tomšic
nar. 24. 9. 2023, Velehrad 13

Ema Grebeníčková
nar. 1. 10. 2023, Modrá 102

„Vítání občánků“

4. 11. 2023

VELEHRAD

OBECNÍ ÚŘAD VELEHRAD A ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST VELEHRAD POŘÁDÁJÍ

Tradiční
Svatoštěpánský

koncert v bazilice

Jiří
Pavlica
Hradištan

26. 12. 2023

16.30 hod.

*Bazilika bude od 13.00 do 15.45 hod. uzavřena
z důvodu přípravy a zvukové zkoušky.*

host
manželé **Alvarezovi**

solisté Národního divadla v Praze

VELEHRAD

PŘEDPRODEJ

- Informační centrum Velehrad tel.: 571 110 538
- Veligradtour, Mariánské nám., tel.: 572 551 045
- Městské inf. centrum, Masarykovo nám., tel. 572 525 525
- OÚ Velehrad, tel.: 572 571 115
- Turistické centrum Velehrad

VSTUPNÉ

předprodej 390,- / na místě 450,-
děti do 10 let zdarma.

Vstupné lze zakoupit i přes bank. účet
č. 173261241/0300, VS 26122023
Do poznámky uvést jméno.